

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การจัดการการผลิตน้ำนมโคที่ปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค
Production Management of Safety Dairy Milk for Consumer

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ มณีรัตน์	หัวหน้าโครงการวิจัย
รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิชา พุทชาคำ	ผู้ร่วมโครงการวิจัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาลัน แป้นปลื้ม	ผู้ร่วมโครงการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยวิชาการ

ประจำปี 2560

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง การจัดการการผลิตน้ำนมโคที่ปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค
 ชื่อผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ มณีรัตน์ และคณะ
 ปีที่แล้วเสร็จ 2562

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความรู้ของเกษตรกรด้านการเลี้ยงโคนมเพื่อผลิตน้ำนมที่ปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค 2) การจัดการในห่วงโซ่การผลิตโคนมเพื่อผลิตน้ำนมที่ปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค 3) ความเข้าใจของผู้บริโภคเกี่ยวกับความปลอดภัยของน้ำนมที่บริโภค 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการการผลิตโคนมเพื่อผลิตน้ำนมที่ปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม จำนวน 90 ราย ที่เป็นสมาชิกและส่งน้ำนมดิบให้แก่สหกรณ์โคนมในเขตพื้นที่ส่งเสริมขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค. ภาคกลาง) อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี และกลุ่มผู้บริโภคน้ำนมโค จำนวน 482 ราย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพรรณนา และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับปานกลางด้านการเลี้ยงโคนมเพื่อผลิตน้ำนมที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค คิดเป็นร้อยละ 74.44 และมีความรู้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 25.56 2) การจัดการในห่วงโซ่การผลิตโคนม ประกอบด้วยการจัดการใน 3 ส่วนที่สำคัญ ได้แก่ ฟาร์มโคนม ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบของสหกรณ์โคนม และ อ.ส.ค. โดยทั้ง 3 ส่วนมีการจัดการตามมาตรฐานฟาร์มโคนมและการผลิตน้ำนมดิบของประเทศไทย 3) ผู้บริโภคมีความเข้าใจว่าปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์น้ำนมโค เช่น ความสะอาด การปนเปื้อนของสารเคมี ยา และสารปฏิชีวนะในน้ำนมโค มีความเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของน้ำนมโคที่บริโภคในระดับมากที่สุด 4) ปัญหาที่สำคัญในการจัดการการผลิตโคนม ได้แก่ คุณภาพของอาหาร ปัญหาโรคระบาด และการรับรองมาตรฐานฟาร์ม สำหรับข้อเสนอแนะจากงานวิจัยครั้งนี้พบว่า ทุกภาคส่วนในห่วงโซ่การผลิตน้ำนมควรให้ความร่วมมือในการดำเนินการผลิตให้ได้มาตรฐาน มีความซื่อสัตย์ และจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ

คำสำคัญ การผลิตน้ำนมโค อาหารปลอดภัย ผู้บริโภค เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม

Title: Production Management of Safety Dairy Milk for Consumer
Researchers: Assistant Professor Dr.Warinthorn Maneerat et al.
Year: 2019

Abstract

The objectives of this research were to study 1) farmer knowledge on dairy cow in the production of safety dairy milk for consumers, 2) the supply chain management of the dairy cow production in order to produce safety dairy milk for consumers, 3) the understanding of consumers in safety of the drinking milk, and 4) the problems and suggestions in the dairy cow production. The samples were divided into two groups. The first group was 90 dairy farmers who are members and send raw milk to dairy cooperatives in the promotion area of the Dairy Farming Promotion Organization of Thailand (DPO) in Muak Lek district, Saraburi province. The second group was 482 consumers, who drink milk from dairy cows. The data were collected by using a questionnaire and seminar, which were analyzed by descriptive statistics and content analysis.

The results showed that 1) most dairy farmers had the medium level of knowledge in dairy cow production to produce safety dairy milk for consumers (77.44 %); 2) for the supply chain management of dairy cow production, it consisted of three major sections: dairy farm, milk collection center in dairy cooperatives, and DPO. Each management section follows the Thai Agricultural Standard in Good Agricultural Practices for Dairy Cattle Farm; 3) the consumers understood that the characteristics of dairy products (cleanliness, chemical contamination, medicinal contamination, and antibiotic contamination) were related to the safety of dairy milk for consumption at the highest level; and 4) the major problems in dairy cow production were the feed quality, foot and mouth disease (FMD), and the certification of Good Agricultural Practices (GAP). Therefore, each section of the supply chain management should provide cooperation in the milk production that follows the national standards with honesty and ethics in the career.

Keywords: Dairy milk production, Food safety, Consumers, Dairy farmer